

Niezwykłe spotkanie w Avionie: Václav Burian i Jacek Baluch

Data publikacji: 20.09.2013 7:35

Powiedzieć, że bez nich kulturalne stosunki polsko-czeskie wyglądałyby dziś inaczej, to powiedzieć rzecz oczywistą i banalną. Oczywiście, że wyglądałyby nie tylko inaczej, ale i gorzej. Václav Burian i Jacek Baluch będą w piątek (20 września) gośćmi kawiarni Avion podczas kolejnego spotkania z cyklu Czesko-Polski Salon Dyskusyjny.

□

Do obu – podobnie jak całe pokolenie osób pasjonujących się literaturą czeską i kulturą Europy Środkowej – mam stosunek wyjątkowy. Obaj są moimi mistrzami, których teksty (a także ich opowieści) prowadziły mnie w świat czeskiej kultury i historii. Václav Burian to jeden z największych czeskich przyjaciół jakich miała Polska. W swoim ukochanym Ołomuńcu jest wydawcą i redaktorem niezwyklego dwumiesięcznika „Listy”, który jeszcze w Rzymie w latach 70. zeszłego wieku założył Jiří Pelikan (czeski komunista, który musiał opuścić Czechosłowację po zaangażowaniu w praską wiosnę). Zresztą dramatyczna historia odbiła także piętno na losie Václava Buriana, który – ze względu na zaangażowanie jego ojca w wydarzenie praskiej wiosny – nie mógł studiować wymarzonej medycy. Władza komunistyczna zgodziła się tylko na jego studia rusycystyczne lub polonistyczne, były to języki zaprzyjaźnionych państw układu warszawskiego. Nikt chyba wtedy nie przewidział, że Václav Burian podczas stypendium w Krakowie zaprzyjaźni się z polskimi opozycjonistami.

Czeski tłumacz jako poeta publikował po polsku w „Tygodniku Powszechnym”, z którym to pismem był przez lata mocno związany. Po polsku publikował także w „Gazecie Wyborczej”. W Czechach promuje polskich pisarzy i poetów. Jest dziennikarzem, tłumaczem i wydawcą. Dzięki jego pracy Czesi mieli okazję zapoznać się m.in. z twórczością Aleksandra Kaczorowskiego, Andrzeja Stasiuka, Ryszarda Krynickiego czy Ewy Lipskiej.

Profesor Jacek Baluch, który także będzie gościem piątkowego spotkania to ceniony pedagog, tłumacz i dyplomata. Był ambasadorem wolnej Polski w Czechosłowacji i Czechach. Uczestniczył w negocjacjach, których celem było rozwiązanie układu warszawskiego. Jacek Baluch przez lata był szefem studiów slawistycznych na Uniwersytecie Jagiellońskim, później tworzył studia bohemistyczne w Opolu. Uwielbiany przez studentów (wiem to ze swojego doświadczenia – opowieści profesora potrafiłem nawet po raz 10 służyć z wypiekami na twarzy), gawędziarz o niezwyklej wiedzy językoznawczej, literaturoznawczej i historycznej. Wydaje się, że profesor Jacek Baluch w sprawie Czech, Słowacji i działań Grupy Wyszehradzkiej wie absolutnie wszystko.

Nie sposób wymienić tytułów wszystkich publikacji profesora Jacka Balucha, żaden czytelnik nie byłby w stanie wytrzymać tekstu takich rozmiarów. Pozwolę sobie jedynie nadmienić, że profesor Jacek Baluch jest autorem wyboru i przedmowy fundamentalnej dla zrozumienia losów Czech książki „Hrabal, Kundera, Havel...: Antologia czeskiego eseju” i pozycji „Kain według Hrabala”. Jednak krakowski bohemista najbardziej dumny jest ze swojego czeskiego przekładu „Lokomotywy” Juliana Tuwima. I coś mi mówi – a mogą mi państwo uwierzyć – że publiczność zebrana w kawiarni Avion będzie mogła ją usłyszeć.

Spotkanie odbędzie się 20 września o godzinie 17:00 w kawiarni Avion w Czeskim Cieszynie (tuż przy moście Przyjaźni). Wstęp wolny.

Lukasz Grzesiczak